

1.1. Història de la Música Popular

INTRODUCCIÓ, DEFINICIÓ i OBJECTIUS

Entre moltes, diferents i complementàries definicions de "Música Popular" que podrien establir-se, hi trobaríem: música d'autor desconegut
música que identifica un grup cultural humà
música coneguda i reconeguda per un àmpli sector de la població,

Aquestes definicions fa que trobem Música Popular dins de tots els estils i èpoques com, per exemple, els madrigals de barberia a l'Angleterra del Renaixement, els valsos vienesos o la Patum de Berga tot i ubicar-se cada una d'elles en diferents departaments: Música Antiga, Clàssica o Tradicional.

Així, aquesta assignatura ha de ser un marc general on contextualitzar-hi altres matèries, una introducció globalitzadora de tota la música que no combregui específicament amb cap de les altres compartimentacions i una matèria instrumental aptA per a sumar-hi nous coneixements i establir vincles i relacions.

CONTINGUTS o TEMARI

1. Capítol introductor per acotar el terme "Música Popular" on es tractarien totes les interrelacions entre estils i èpoques, sota el paràmetre de la seva "popularitat".
Música objecte. Antropologia musical. Dicotomies tradicionals: culte-popular, oral-escrit, anònim-d'autor...
2. Música Tradicional. Cultures i Nacions. Identitats socials a través de la música
 - 2.1. Catalunya
 - 2.1.1 Principals manifestacions musicals a Catalunya
 - 2.1.2 La Cobla. Morfologia i Història
 - 2.1.3 Cançó Tradicional catalana
 - 2.1.4 El Món Coral, dels Cors de Clavé a l'actualitat
 - 2.2. Reste de l'Estat Espanyol.
Presentació per zones culturals més que per divisions administratives, vetllant tant pels trets comuns (jota valenciana, mallorquina o navarresa, per exemple) com pels territoris excepcionals: Franja de Ponent, El Bierzo...
 - 2.3. Reste d'Europa

- 2.3.1. Música Mediterrània
 - 2.3.1.1 Península itàlica
 - 2.3.1.2 Península hel·lènica
 - 2.3.1.3 Els Balcans
 - 2.3.1.4 La música jueva i la riquíssima mescla que va produir la diàspora: Yiddish, Sefardís...
 - 2.3.2 Música Eslava
 - 2.3.3 Música Escandinava
 - 2.3.4 Música Germànica
 - 2.3.5 Cultures específiques: Hongria, Finlàndia...
 - 2.4. Amèrica, Àsia, Àfrica i Oceania
3. Música Moderna
- Aquest capítol s'ocupa de la música popular des de la fi de la primera guerra mundial
- 3.1. Període d'Entreguerres:
 - 3.1.1. El Jazz, des dels worksongs fins al Be-Bop, passant pel Ragtime i les grans Bandes. George Gershwin
 - 3.1.2. El Cabaret, el Can-Can i el Music-Hall. Kurt Weill
 - 3.1.3. La Música al Cine mut
 - 3.2. Precedents del Pop-Rock. Dècada 1945-1955
 - 3.2.1. Música comercial. Els crooners (Frank Sinatra, Bing Crosby...)
 - 3.2.2. El Folk i la cançó d'autor. La cançó protesta
 - 3.2.3. El Country
 - 3.2.4. El Blues
 - 3.2.5. El Gospel
 - 3.3. El primer Rock and Roll. Estats Units / 1955-1963
 - 3.3.1 Músiques a mig camí: Ray Charles, Fats Domino, Mahalia Jackson...
 - 3.3.2 Rock and Roll negre: Chuck Berry, Little Richard...
 - 3.3.3 Rock and Roll blanc: Bill Halley, Jerry Lee Lewis, Carl Perkins...
 - 3.3.4 Elvis Presley
 - 3.4. Cap a Europa. Beatles versus Rolling Stones / 1962-1973
 - 3.4.1. El Pop: The Beatles
 - 3.4.2. El Rhythym and Blues: The Rolling Stones
 - 3.4.3. Imitadors de The Beatles: The Bee Gees, The Turtles, Simon & Garfunkel
 - 3.4.4. Imitadors de The Rolling Stones: The Kinks, The Who...
 - 3.4.5. Rock ètnic: Latino, Celta. Folk-Rock
 - 3.4.6. Soul: O.Redding, Tina Turner, Percy Sledge...
 - 3.4.7. Primer Heavy: Deep Purple, Led Zeppelin, AC-DC...

- 3.5. Dècada dels 70
 - 3.5.1. Grans Bandes: Blood, sweat & tears, Chicago...
 - 3.5.2. Rock Sinfònic: Emerson, Lake & Palmer, Yes, Genesis...
 - 3.5.3. Òperes Rock: J.C. Superstar, Hair...
 - 3.5.4. Primer Tecno: King Crimson, Pink Floyd, Kraftwerk, Tangerine Dream...
 - 3.5.5. Cantautors: Cat Stevens, James Taylor, Elton John, Carole King...
 - 3.5.6. Funk: James Brown, Earth, Wind & Fire, Stevie Wonder...
 - 3.5.7. Reggae: Bob Marley, Peter Tosh...
 - 3.5.8. Disco-Comercial: Abba, Boney M., The Bee Gees

- 3.6. Dècada dels 80
 - 3.6.1. Punk: Sex Pistols, Nina Hagen, Police...
 - 3.6.2. Glam: David Bowie, Alice Cooper, Roxy Music, Culture Club...
 - 3.6.3. New Romàntics: Spandau Ballet, Duran Duran...
 - 3.6.4. Heavy 2: Iron Maiden, Judas Priest, Queen...
 - 3.6.5. Tecno 2: Depeche Mode, U2, Eurythmics...
 - 3.6.6. Disco 2: Michael Jackson, Prince
 - 3.6.7. Rap

METODOLOGIA, PROCEDIMENTS i VALORS

L'assignatura es basa en construir un compendi de totes aquestes músiques per singularitzar-les, distingir-les i diferenciar-les, però també per establir-ne interrelacions, cronologies, contrastos i influències. Mai res no sorgeix sense precedents ni motivacions primàries i tot és conseqüència de bagatges anteriors encara que el sedàs sigui a vegades molt espès. Cal incidir en una variada gamma d'aspectes, des del simple reconeixement auditiu a l'argumentació complexa sobre l'entorn social, ús, celebracions, roda de l'any, danses que s'hi acompanyen... etc, sense oblidar els aspectes més tècnics com la rítmica, la instrumentació, la forma...

Per obtenir, conèixer i analitzar aquestes relacions entre les diferents músiques, sempre a través del màxim possible d'exemples auditius, es proposen dos camins:

Primer hi ha el més acadèmic: l'expositiu per part del docent que ja els té triats i distribuïts de manera que provoquen la comparació per destacar-ne els trets més característics dels que deduir-ne classificacions i/o excepcions i...

Segon, el més actiu: la recerca dels alumnes d'altres exemples que subratllin, aportin matisos i/o desmenteixin el que el docent ha exposat, sempre amb l'argumentació tant analítica com tècnica necessària.

Es fomenta en tot moment el seguiment de la vida musical dels alumnes: assistència a concerts, coneixement d'esdeveniments d'actualitat...

Els annexos núm. 6 i núm. 7 són textos respectivament sobre Música Mediterrània i sobre Pop-Rock que poden aportar més dades sobre l'enfoc d'aquests punts.

AVALUACIÓ

En base als objectius i la metodologia ja exposats, l'avaluació, en qualsevol cas contínua, es concreta en dos nivells: un examen i un treball expositiu.

Dins la prova escrita han de conèixer-hi preguntes amb respostes curtes inequívokes, d'altres que precisin d'una breu explicació i d'altres que siguin camp obert a una exposició més àmplia que interrelacioni diverses parts de la matèria. Moltes de les preguntes vindran donades no només per un text escrit sinó per fragments d'audició.

El treball expositiu, com un camí invers, serà el pas al paper de l'exposició feta a classe que combinarà la seva avaluació amb l'avaluació de l'exposició pròpiament dita.

BIBLIOGRAFIA

- ALSINA J., LARA, E. I SESÉ, F: Història del Pop-Rock. Ed. Graó. BC n.35.
Barcelona 1988
- AMADES, J.: Folklore de Catalunya / Cançoner. Ed. Selecta. Barcelona
- MAIDEU, J.: Llibre de cançons. Crestomatia de cançons tradicionals catalanes.
Ed. Eumo. Vic
- MICHELS, U.: Atlas de música I i II. Alianza Editorial
- PACHON, A.: La Música en el cine contemporáneo. Diputación Prov. De
Badajoz. 1998
- TREPAT, C-A: El Jazz, una música clàssica del s.XX. Editorial Laertes. 1994
- VILAR, J.M.: Recursos per aprendre a escoltar la música. Ass. Mestres Rosa
Sensat. Barcelona

Revista EUFONIA: MÚSICA MODERNA (monogràfic). Núm.12, Barcelona, juliol 1998